

Unieke cursus NVLJ kan los

De NVLJ-cursus land- en tuinbouwjournalistiek gaat door. Het maximale aantal van 15 -cursisten begint op 7 april aan de achtdaagse sessie. Dat is ruim voldoende om de cursus door te laten gaan.

De opleiding is uniek. Ze combineert het verbeteren van journalistieke vaardigheden met informatie over de belangrijke onderwerpen die spelen in de land- en tuinbouw.

Het NVLJ-bestuur is in zijn nopjes dat het initiatief daadwerkelijk van de grond komt. "Opleiding is razend belangrijk. Op deze manier kan de vereniging inhoud geven aan haar streven om de kwaliteit van agrarische journalistiek te verbeteren", zegt voorzitter Hans Siemes.

De NVLJ kende al eendaagse cursussen, die inzoomden op een specifiek onderwerp (onder andere schrijven voor internet, omgaan met de digitale camera). Een cursus die een compleet pakket met de belangrijkste journalistieke vaardigheden biedt, ontbrak tot nu toe. Deelnemers die er blij van geven dat ze de beginselen van de journalistiek onder de knie hebben, krijgen een certificaat van de NVLJ.

Windesheim en Citaat

De NVLJ-opleiding is opgezet door communicatiebureau Citaat samen met de

Foto: Jos Thelosen

Een van de cursusedagen vindt plaats op het bedrijf van varkenshouder Johnny Hogenkamp uit Dalfsen, twee jaar geleden uitgeroepen tot agrarisch ondernemer van het jaar.

Hogeschool Windesheim in Zwolle. Windesheim zorgt voor de 'journalistieke' inbreng met lessen in interviewtechniek en schrijven van nieuwsberichten en reportages. Kopstukken uit de land- en tuinbouw geven op locatie weer wat er speelt in de veehouderij, tuinbouw en akkerbouw. Tegelijkertijd gebruikt cursusleider Aart van Cooten deze bijeenkomsten om een aantal journalistieke oefeningen te doen.

Leden van de NVLJ betalen 1.500 euro voor de cursus (exclusief btw), niet-leden moeten 1.750 euro neertellen. Het gevolg is dat deelnemende niet-leden zich snel als lid aanmelden bij de NVLJ om te profiteren van

de lagere prijs. Journalisten kunnen zich nog opgeven.

Niet alleen starters

Het initiatief oogst waardering. Van verschillende kanten krijgt de NVLJ complimenten dat ze deze stap heeft gezet. Het idee bestond dat de cursus alleen gericht zou zijn op startende journalisten. Dat is niet het geval. Ook journalisten die al een poosje bezig zijn, kunnen het nodige opsteken. Ofrissen en aanscherpen is daarbij het parool. Het deelnemersveld bestaat uit een mix van nieuwelingen en van journalisten die al de nodige routine hebben.

Jaarvergadering in juni

De jaarvergadering van de NVLJ verhuist naar juni. Er is een voorlopige datum geprikt: donderdag 11 juni. De laatste twee jaar vond de jaarvergadering in het najaar plaats. Dat kwam omdat de NVLJ een aparte bijeenkomst op touw zette rond de uitreiking van de prijzen voor de land- en tuinbouwjournalistiek.

(Lees verder op pagina 2)

Netwerk digitaal

Een flink aantal leden van de NVLJ wil voortaan de nieuwsbrief Netwerk alleen nog via de e-mail ontvangen. Het toezenden van een gedrukte versie hoeft niet meer van hen. In totaal hebben 85 leden te kennen gegeven dat alleen een digitale versie volstaat. Zij konden dat melden bij het checken van

de gegevens voor het nieuwe ledenboekje, dat in de komende weken verschijnt. Over het toezenden van Netwerk per post of per mail is binnen de NVLJ een hele discussie gevoerd. Uiteindelijk kwam daaruit het bieden van een keuze naar voren. De bedoeling is nu om Netwerk eerst per post te verzenden. Op de dag dat Netwerk in de brievenbus valt, gaat ook de digitale versie de deur uit.

Twee keer Gerda

Minister Gerda Verburg was in januari tweemaal volop in beeld voor land- en tuinbouwjournalisten. Het leidde tot bijzondere bijeenkomsten, waarin de minister met het journaal in de slag ging.

Bij de Grüne Woche in Berlijn verzorgde zij op 15 januari een persconferentie, omdat Nederland officieel partnerland was van deze grootste landbouw/consumentenbeurs. Dat persgesprek verliep enigszins merkwaardig doordat de minister compleet verrast werd door Europees landbouwcommissaris Mariann Fischer Boel. Even tevoren had zij aangekondigd dat Brussel de interventie van boter en melkpoeder en de exportsubsidies voor zuivel van stal had gehaald om de boerenmelkprijs te ondersteunen. De minister kwam niet verder dan een vage reactie, waaruit bleek dat ze van niets wist.

Bij dit soort ingrijpende maatregelen is het ongebruikelijk dat de landbouwminister niet op de hoogte is. Daar zal op het ministerie

intern nog het nodige zijn gezegd. 's Avonds maakte ze bij de 1500 bezoekers van de openingsbijeenkomst van de beurs een ijzersterke indruk met een toespraak in Rudi Carell-Duits vol humor over het rijgedrag van de Nederlanders. Daarmee kreeg Gerda Verburg de lachers op haar hand. "Kunnen we niet ruilen", was de reactie van menig Duitser, die van hun eigen nieuwe minister Ilse Aigner een nietszeggende speech te horen hadden gekregen.

Aan de lunch

De reactie op de Brusselse zuivelmaatregelen volgde vijf dagen later. In Den Haag zat de minister aan een lunch die de Vereniging van Europese Journalisten samen met de NVLJ in Nieuwspoort op touw had gezet. Het was veel drukker dan normaal voor een VEJ-lunch. Er kwamen meer dan dertig belangstellenden opdaven, waarvan de meerheid uit NVLJ-kring.

Tussen de soep en de broodjes door vuurden de journalisten tal van vragen over tal van

Op de Grüne Woche in Berlijn werd landbouwminister Gerda Verburg belaagd door persfotografen.

onderwerpen af op de minister, die ze vaardig pareerde. Na twee jaar is ze inmiddels goed thuis in de land- en tuinbouwaangelegenheden, zo bleek. Ze had voor de goede verstaander ook een nieuwtje in petto. Boeren die aan natuurbeheer doen, moeten geen vergoeding krijgen voor dat beheer, maar een beloning. Dat is meer dan het huidige bedrag. Het zou een kostprijs met een plus moeten zijn, vond Gerda Verburg.

Hans Siemes

IFAJ laat contributie ongemoeid

De IFAJ zit goed bij kas. De internationale overkoepeling heeft bijna 130.000 euro op de bank staan.

In het afgelopen jaar kwam er 1.875 euro bij. De organisatie gebruikt dat vermogen als financiële buffer. Ze wil niet meer in de situatie geraken van begin deze eeuw, toen

(vervolg van voorpagina)

Die feestelijke uitreiking verhuist nu naar het najaar. De bedoeling is om van die uitreiking een groter evenement te maken.

Vast onderdeel van de jaarvergadering is het journalistieke gedeelte, waarbij Marcel Henst, hoofdredacteur van Cobouw, en Henk Dokter, adjunct-hoofdredacteur Boerderij, verschillende gasten aan tafel vragen. Dat gedeelte is zeer in trek.

de IFAJ bijna blut was. Dankzij het verhogen van de jaarlijkse bijdrage per lid en dankzij sponsoring kwam de IFAJ er weer bovenop. En meer dan dat, want in de afgelopen jaren is een behoorlijk vermogen opgebouwd. Tegelijkertijd zijn de activiteiten toegenomen. Behalve als buffer, wil de IFAJ geld gebruiken om te investeren in nieuwe activiteiten. Daarbij staan korte, doelgerichte buitenlandse bezoeken voor (jonge) journalisten boven aan het lijstje.

Gezien de financiële positie komt er voorlopig geen verhoging van de jaarlijkse bijdrage per lid. Per jaar betaalt de NVLJ nu 7 euro per lid. De afgevaardigden van de verschillende landen spraken zich er tijdens de vergadering in Berlijn voor uit om de eerstkomende jaren het bedrag op het huidige niveau te handhaven, in elk geval tot 2011.

Dreiländertreffen in Monschau

Zet alvast in de agenda. Op 21 en 22 augustus is er een drielanden-ontmoeting in het Duitse Monschau. Leden van de NVLJ en van de Duitse en Belgische zusterorganisatie ontmoeten elkaar in dat fraaie plaatsje in de Eifel. De organisatie is in handen van de Verein Deutsche Agrar Journalisten (VDAJ).

Het voorlopige programma vermeldt onder andere een bezoek aan een melkveehouder, die zijn koeien met de robot in de wei melkt. Ook is het de bedoeling om een gesprek te arrangeren met de zuivelcoöperatie Muh, waar vorig jaar nogal wat Duitse Campinaleden hun toevlucht hebben gezocht. Precieze tijdstippen en kosten ontbreken nog. Zoals het er nu uitziet, bestaan die kosten alleen uit een bijdrage in de overnachtingskosten.

Wie grijpt dit jaar de gouden greep?

Nu inzenden voor de Alfred van Dijk-prijs over 2008

De afgelopen weken kwamen al enkele spontane aanmeldingen binnen, maar nu is het echt zover. De officiële inzendtermijn voor de Alfred van Dijk-prijs voor land- en tuinbouwjournalistiek is opengesteld. Tot 31 maart kunnen producties uit 2008 worden ingestuurd.

De Nederlandse Vereniging van Land- en Tuinbouwjournalistiek (NVLJ) zoekt opvallende, spraakmakende of gewoon erg goede journalistieke producties over de land- en tuinbouw. Net als vorig jaar worden prijzen in vijf categorieën uitgelooft: interview, (bedrijfs-)reportage, nieuws, multimedia/internet en overige/grote producties. In elke categorie vormt de zilveren greep de beloning voor de beste inzending. Daarnaast is er een aanmoedigingsprijs voor jonge journalisten tot 35 jaar, de bronzen greep.

De beste van alle inzendingen krijgt de gouden greep, die hoort bij de Alfred van Dijk-prijs. Bovendien kiest het bestuur van de NVLJ een bijdrage uit voor deelname aan de internationale IFAJ-Star Prize 2009. Reden genoeg dus om mee te doen. We zoeken journalistieke producties die boven de middelmaat uitsteken en die zijn gepubliceerd of uitgezonden in het afgelopen jaar 2008. In aanmerking komen alle soorten producties op het terrein van land- en tuinbouwjournalistiek: artikelen en series uit de gedrukte media, radio- en televisieprogramma's en ook digitale producties.

Clarisse van der Woude van het blad *Carrière+* won in 2008 de gouden greep met haar artikel over de opmars van de *Conference-peer*. De gouden greep kreeg ze uit handen van juryvoorzitter Pieter Bos. Op de achtergrond NVLJ-voorzitter Hans Siemes. Foto: Ed Asscheman

Zowel journalisten van vakbladen als van algemene media, wel of geen NVLJ-lid, kunnen insturen. (Hoofd-)redacties mogen ook werk van collega's inzenden.

Algemene media

Een jaarlijkse verzuchting van de jury is dat zo weinig producties uit algemene media een gooi doen naar de Alfred van Dijk-prijs. Dat is jammer, want juist buiten de 'eigen' land- en tuinbouwkring verschijnen soms hele goede artikelen over de agrarische sector. Daarom hierbij ook de oproep om collega's uit de algemene pers opmerkzaam te maken op de mogelijkheid om mee te doen. En herinner je je een steengoed verhaal uit het afgelopen jaar, maak de auteur dan eens attent op deze NVLJ-Oscars.

In april gaat de jury aan de slag. De prijzen worden dit jaar later uitgereikt dan normaal.

Het bestuur van de NVLJ overweegt namelijk de prijsuitreiking nog verder op te waarderen en werkt plannen uit voor een hele bijzondere bijeenkomst in het najaar.

Jan van Liere

Inzenden in vijfvoud

Inzendingen voor de Alfred van Dijk-prijs moeten uiterlijk 31 maart 2009 binnen zijn. Ze moeten in vijfvoud worden opgestuurd naar:

Secretariaat NVLJ,
Postbus 1162
3840 BD Harderwijk

Voor meer informatie kan gebeld of gemaild worden met Jan van Liere, telefoon 06-53438591, e-mail: jan.van.liere@zlto.nl.

Persdag 24 maart bij de Wilhelminapolder

Een van de grootste akkerbouwbedrijven van Nederland, de Koninklijke Maatschap de Wilhelminapolder, is op dinsdag 24 maart gastheer voor journalisten. Samen met het bedrijf organiseert de NVLJ een persdag.

De Koninklijke Maatschap de Wilhelminapolder bestaat 200 jaar. Uit schorren en slikken ontstond begin 1800 dit bijzondere akkerbouwbedrijf. Het bedrijf omvat 1875 hectare en is met aandacht voor landschap en recreatie, maar ook met een bijzondere schelpdierteelt, voortdurend op zoek naar nieuwe bronnen van inkomsten. Op 25 april viert de Wilhelminapolder

officieel het 200-jarig bestaan met de presentatie van een jubileumboek. Op 29 augustus is er ter gelegenheid van het jubileum een open dag. Maar op dinsdag 24 maart al organiseert de NVLJ samen de Wilhelminapolder een persdag, waarin de toekomstplannen en de jubileumviering uitgebreid aan bod komen. Om half elf zijn journalisten welkom bij het kantoor aan de Meestooftweg 6 in Wilhelminadorp (bij Goes). Rond half twee eindigt de bijeenkomst plus rondleiding. Deelnemers aan de persdag krijgen het jubileumboek naderhand toegezonden. (vervolg op pag. 4)

'Saddle up' voor Texas in de zomer

Cowboystaat Texas is dit jaar het toneel van het internationale congres van land- en tuinbouwjournalisten. Onder het motto 'Saddle up' nodigen de Amerikanen hun collega's uit om van 31 juli tot 5 augustus naar Fort Worth bij Dallas te komen. Het belooft een bijzonder IFAJ-congres te worden.

Het is anders dan anders. Het is midden in de zomer, als het snikheet is in Texas. Daar hebben de Amerikanen de airco voor uitgevonden, die ze in de zalen en in de bus op de stand Noordpool zetten. Anders is ook de aandacht voor journalistieke vaardigheden. In het congres is veel plaats ingeruimd voor workshops, waarbij deelnemers zich heel concreet kunnen 'scholen': bijvoorbeeld in het gebruik van fotoshop voor beginners en gevorderden, ontwerpen voor internet of betere ideeën voor artikelen.

Er is een breed programma met voor 'elk wat wils'. Anders is verder de ontmoeting met Amerikaanse landbouwjournalisten. Jaarlijks verzamelen zich enkele dagen tussen de 100 en 150 journalisten voor hun vergadering en voor praktische workshops.

Dit keer haken ze een paar dagen aan bij het IFAJ-congres. Dat ziet op die laatste drie dagen het aantal deelnemers verdubbelen. Kortom het wordt een grote groep met zo'n 300 tot 400 mensen.

Greg Lamp is voorzitter van het IFAJ-congres. Hij groeide op op een gemengd bedrijf in Zuid-Dakota en is al 22 jaar landbouwjournalist.

Steaks en stieren

Het programma biedt behalve de workshops nog veel meer: een kennismaking met de Texaanse landbouw met daarbij bezoeken aan bedrijven. Er staan verschillende excursies gepland. En de deelnemers krijgen een flinke scheut wild west en cowboy in het

programma met lasso werpen, berijden van stieren, het eten van gigantische steaks en line dancing.

De laatste drie jaar groeide het aantal deelnemers vanuit Nederland elk jaar. In het afgelopen jaar was Nederland met veertien deelnemers vertegenwoordigd. Of dat deze keer, midden in de vakantietijd, ook lukt, zal de tijd moeten uitwijzen.

Kosten

De kosten voor deelname bedragen 1100 dollar bij een tweepersoons kamer (1500 dollar voor een eenpersoons kamer). Bij de huidige koers komt 1100 dollar neer op ongeveer 850 euro. Voorwaarde is: inschrijven voor 1 april. Daarna gaat de prijs met 300 dollar omhoog.

Na het congres zijn er 'post-tours' van drie dagen naar drie verschillende delen van Texas. De prijs daarvan varieert tussen de 550 en 750 dollar (425 tot 575 euro) bij een tweepersoonskamer.

Hans Siemes

Meer info: www.ifaj2009.com

(vervolg van pagina 3)

Kooplieden

Voorzitter Hans ten Cate, de vroegere directeur van de Rabobank, en directeur Jan Paul van Hoven geven een toelichting op de Wilhelminapolder. Ze staan stil bij het bijzondere karakter van de maatschap, die in 1809 begon met 24 Rotterdamse kooplieden.

Nu, 200 jaar later, is akkerbouw nog steeds de belangrijkste poot onder het bedrijf, maar nieuwe onderdelen komen van de grond. Daarop wordt tijdens de persbijeenkomst nader ingegaan. Dat geldt eveneens voor de werkwijze van een groot akkerbouwbedrijf met de inzet van de nieuwste moderne hulpmiddelen. Specifieke aandacht is er voor GPS-besturing van machines en activiteiten op gebied van precisielandbouw.

Opgeven voor de persdag op 24 maart kan via info@kmwp.nl of via info@nvlj.nl.

1.000 euro voor jongeren

Jonger dan 35? Lid van de NVLJ? Dan is er een mogelijkheid om op een goedkope manier naar het congres van de Internationale Federatie van Agrarische Journalisten (IFAJ) te gaan.

De NVLJ sponsort deelname van jonge journalisten (tot 35 jaar) aan het IFAJ-congres. Er is een totaal bedrag van 1.000 euro beschikbaar, te verdelen onder twee kandidaten (elk 500 euro). Is er één kandidaat, dan gaat het volledige bedrag naar die kandidaat. Zijn er meer dan twee kandidaten, dan beslist het lot.

Aanmelden kan tot 21 maart via info@nvlj.nl. Vragen? Bel Hans Siemes 06 51547553 of 0316 – 265 704.

Naast de NVLJ, sponsort ook de IFAJ, in samenwerking met de firma Alltech (voederadditieven) een aantal jonge journalisten. De NVLJ mocht voor deze IFAJ-Alltech Young Leaders in Agricultural Journalism Award een kandidaat nomineren. Zij komen in aanmerking voor een bedrag van 1.000 euro. Er zijn tien plaatsen beschikbaar. Elk land mag een kandidaat aanmelden. Zijn er meer gegadigden, dan wordt er geloot.

Bij het ter perse gaan van deze Netwerk was nog niet bekend of een Nederlandse kandidaat de eindstreep heeft gehaald.

Boerderij gaat regionaal

Net als Nieuwe Oogst en de Agrio-bladen heeft nu ook Boerderij regionale edities. De vier regio's, noord, oost, midden en zuid, krijgen ieder om de vier maanden een aparte bijlage op tabloidformaat met regionale berichten, interviews en reportages.

De bijlagen bedruipen zichzelf volledig met advertentie-inkomstenkosten, de lezers hoeven er niets extra voor te betalen. "Ja, dat zullen die andere bladen wel als concurrentie zien", beaamt Johan Oppewal van Boerderij volmondig. Maar het was volgens hem niet de opzet om Nieuwe Oogst en de Agrio-bladen te beconcurreren. Eigenlijk is de aanleiding wat toevallig.

Afgelopen zomer bedacht Boerderij speciale provinciepagina's 'om de zomer door te komen'. Een freelancer vulde deze pagina's met verhalen die de kenmerken van de provincie belichtten. De pagina's waren niet alleen een succes bij de lezers, maar vooral ook bij de adverteerders. Regionale bedrijven die niet in Boerderij adverteerden vanwege de landelijke dekking en daardoor hoge prijs, stonden in de rij voor de regiopagina's. De advertentieafdeling wilde daar graag mee doen. Samen met de redactie ontstond zo het idee van de maandelijks regionale bijlage, waar regionale bedrijven tegen gereduceerd tarief hun advertenties konden plaatsen. Iedere bijlage bestaat uit zestien pagina's, waarvan tweederde advertenties en eenderde

redactioneel, met een 'eenvoudige redactionele opzet'. Voor de artikelen geldt een minder strikte norm dan voor Boerderij zelf. Zo hoeft de aanleiding voor de bedrijfsreportage minder bijzonder te zijn. Oppewal: "Gewoon een nieuwe stal is al voldoende." Daarnaast is er een achtergrondartikel over iets dat actueel is in de regio, een interview met iemand uit de agribusiness, wat kleinere reportages en een columnist uit de regio. Voor elke bijlage is een freelancer aangetrokken om de pagina's te vullen, zodat de redactie zelf er geen extra werk aan heeft.

Leonore Noorduyn

Nieuwe Oogst verhuist naar Zwolle

Het overgrote deel van de redactie van Nieuwe Oogst, het ledenblad van LTO Noord, verhuist eind december met LTO Noord naar Zwolle. Het blad kiest bewust niet voor volledige concentratie van de redactie.

De verhuizing heeft te maken met de keus van LTO Noord om te centraliseren. Het hoofdkantoor in Deventer gaat dicht. Alle medewerkers van de organisatie verhuizen naar Zwolle. De regiokantoren van LTO Noord in Drachten en Haarlem blijven voorlopig nog bestaan, maar alle niet-regiogebonden functies gaan over naar Zwolle. Dat heeft gevolgen voor Nieuwe Oogst. Het blad verschijnt in vijf regionale edities: twee in het zuiden van Nederland (LLTB, ZLTO), drie in de rest van Nederland. De redacteurs van de noordelijke, oostelijke en westelijke editie van Nieuwe Oogst zitten nu nog in Drachten, Deventer en Haarlem. In Deventer werken drie regioredacteurs, net als in Haarlem. Met zestien redacteurs, zowel landelijk als regionaal opererend, ligt het zwaartepunt van

de Nieuwe Oogst-redactie nu in Drachten. Dat verandert. Per 1 januari 2010 verhuizen dertien landelijk werkende redacteurs, vier vormgevers en drie secretaresses uit Drachten en de regioredacteurs uit Deventer (editie Oost) naar Zwolle. De drie regioredacteurs in Drachten (editie Noord) blijven daar. Hetzelfde geldt voor de drie regioredacteurs in Haarlem (editie West).

Decentrale organisatie

Hoofdredacteur Berend Santema legt uit waarom niet logischerwijs wordt gekozen voor een volledige concentratie, volgens velen noodzaak om optimaal te kunnen functioneren als blad. "Ik geloof juist in de voordelen van een decentrale organisatie. Alles wat landelijk is, doen we samen. Maar daarnaast blijft nieuws uit de regio een belangrijke pijler voor Nieuwe Oogst. Dat betekent dat we regioredacteurs in de regio willen houden. Daar zitten ze dicht op de boeren in de streek en de provinciale beleidssecretarissen die weten wat er speelt." Sommige regioredacteurs hebben deels landelijke taken. "Die zullen we dan ook regelmatig in Zwolle zien", zegt Santema. Bang voor geïsoleerde regio-eilandjes in Haarlem en Drachten is hij niet. "In Haarlem en Deventer werken we al een paar jaar op deze manier en dat gaat uitstekend." De kwaliteitsslag die je zou kunnen maken met een

redactieconcentratie in Zwolle is volgens Santema beperkt. "In Drachten hebben we nu ook al een behoorlijk concentraat van taken. Ik vind het wel een voordeel dat de redacteurs met de beleidsmensen in één pand komen te zitten. Meer onderling contact levert meer nieuws op." En minder redactionele onafhankelijkheid? "Nee, natuurlijk niet. Daar waakt het redactiestatuut over."

'On the road'

Meer reistijd zijn de redacteurs van Nieuwe Oogst wel kwijt als ze dagelijks op kantoor worden verwacht. Santema vindt dat een ouderwetse gedachte. "Natuurlijk moet er een bepaalde kantoorfrequentie zijn, maar als een dagje regiokantoor of thuiswerken effectiever is, moet je dat vooral doen. De automatisering gaat door en maakt de weg vrij voor flexibel werken." Santema wijst erop dat zijn redacteurs mobiel, flexibel, zelfstandig en veel onderweg zijn. "Nieuwe Oogst gaat meer 'on the road', zou je kunnen zeggen. Je kunt overal verhalen schrijven of telefonisch met elkaar overleggen, daarvoor hoeft je niet per se fysiek bij elkaar te zijn. Vergaderen doen we straks via webcams. Zwolle wordt een flexkantoor, met werkeilanden zonder vaste werkplekken, waar redacteurs met hun laptop kunnen gaan zitten waar ze willen."

Jelle Feenstra

Sociaal plan

Het sociaal plan rondom de verhuizing is goed ontvangen door de redacteurs. De extra reiskosten die redacteurs straks moeten maken om in Zwolle te komen, worden vergoed door de werkgever. Ook is het mogelijk om bij verhuizing een tegemoetkoming in de kosten te krijgen. Extreem veel reistijd kan beperkt worden opgenomen als werktijd.

‘Terriër’ Bernadette Bijman is terug

Bernadette Bijman is terug. De uit beeld verdwenen columnist van het Vakblad voor de Bloemisterij en het Agrarische Dagblad stopte als glastuinder en stort zich volledig op een journalistieke carrière.

Bijman had in Obdam samen met haar man Win een rozenkwekerij. De hoge gasprijzen en de belabberde marktprijzen trokken het bedrijf alsmat verder naar beneden. Ze besloten een gedwongen einde voor te zijn (zie kader) en stopten. Samen met haar man oriënteerde ze zich op een nieuw leven. Bijman koos voor het schrijven.

“Ik kon meerdere aantrekkelijke banen krijgen, maar heb mijn hart gevolgd. Ben me heel bewust gaan afvragen wat ik nu echt leuk vind om te doen. Dat is het schrijven van verhalen, heel duidelijk,” zegt ze.

Sinds ze in december 2007 ternaauwernood een ernstig auto-ongeluk overleefde, leeft ze bewuster, meer vanuit het gevoel en minder vanuit de ratio. “Laat ik zeggen dat ik sindsdien wat anders in het leven sta.”

Philips

Bernadette Bijman, rad van tong, scherp van pen, nooit verlegen om een uitgesproken mening. Een terriër ook die, als ze eenmaal beet heeft, niet snel los laat. Zo kennen we haar. Als columnist, als lid van de NVLJ, maar ook in haar hoedanigheid als bestuurder, werk dat ze vijftien jaar lang deed voor LTO en de veilingen.

Bijman begon met schrijven toen ze nog landbouwadviseur was bij de DLV. Leverde vanuit die functie vaktechnische verhalen aan voor bladen als Het Schaa, Vleesvee en Bit. Ging begin jaren negentig weg bij DLV om

zelfstandig rozenkweker te worden.

In 1996 vroeg de toenmalige hoofdredacteur Geert van Oosterhout haar om columnist te worden voor het Vakblad voor de Bloemisterij. Dat deed ze zeven jaar lang met verve: tachtig procent van de lezers las als eerste ‘de column van Bernadette’. Van Oosterhout stimuleerde haar om grenzen op te zoeken. “Regelmatig kreeg ik te horen dat het wel een tikkie scherper mocht.”

Bernadette Bijman: “Ik ben me heel bewust gaan afvragen wat ik nu echt leuk vind om te doen. Dat is het schrijven van verhalen, heel duidelijk.”

Ze herinnert zich een ‘akelig scherpe’ over het achterhouden van informatie door producenten van assimilatiebelichting. Die verscheen op vrijdag. Op maandag reden de hoge heren van Philips in een grote Mercedes voor. Het leidde er uiteindelijk toe dat nadien in de offerte moest komen te staan dat er minder licht uit de installatie komt dan wat er in de offerte staat.

Openhartig verhaal

In de Nieuwe Oogst van zaterdag 14 januari schreef Bernadette Bijman een openhartig verhaal. Over de keuze die ze samen met haar man Win maakte om te stoppen met het bedrijf. De rozenkwekers, in 1996 door het Agrarisch Dagblad nog genomineerd als ondernemers van het jaar, wilden een faillissement voor zijn. Als soort van afscheidsboodschap aan collega-tuinders, die in deze moeilijke tijd het hoofd boven water proberen te houden, legt ze in het verhaal uit waar en welke foute keuzes zij en haar man maakten. Ze

sluit af met de conclusie dat traditionele gezins-bedrijven het in de glastuinbouw heel moeilijk gaan krijgen. Tot op de dag van vandaag krijgt Bijman reacties op het verhaal. “Nooit gedacht dat het zo’n impact zou hebben. Telefoontjes, brieven, mails, mensen die aan de deur komen. En niet alleen van glastuinders, ook akkerbouwers en melkveehouders trekken aan de bel. Ze steken je een hart onder de riem, herkennen iets van hun eigen situatie of zeggen dat we in het verhaal te hard oordelen over onszelf. Ik hoop slechts dat de lezers er iets uit pikken waar ze verder mee kunnen.”

Column grip

Bij Elbert van den Berg, de huidige hoofdredacteur van het Vakblad voor de Bloemisterij, kon ze minder goed haar ei kwijt. Hij wilde volgens Bijman te veel grip op haar column. Het leidde tot een breuk. Het Agrarisch Dagblad was er in 2002 als de kippen bij om haar in te lijven.

Moeilijk vond ze aanvankelijk het schrijven voor een breder publiek dan alleen glastuinders. Maar ze kreeg van hoofdredacteur Bert Westenbrink wel alle ruimte. Ook hij stimuleerde haar om de dingen scherp op te schrijven. Dat ging een paar jaar goed. Maar zijn opvolger, Roel Leferink, wilde in de ogen van Bijman wat ‘al te veel sturen’.

Bijman was in die tijd actief als glastuinbouwbestuurder binnen LTO. Uit onvrede met het beleid richtte ze, samen met een handvol collega-bestuurders, Glaskracht op. De bestuurlijke moddergooierij over en weer leidde tot een furieuze column, waarin LTO er stevig van langs kreeg. “Leferink had daar grote problemen mee.” Spoedig daarna, in 2005, was het einde samenwerking.

Noordhollands Dagblad

Nadien schreef ze nog even columns voor www.nieuwsgrazer.nl en het Bloemenbureau. Toen werd het stil. Op haar wekelijkse column in het Noordhollands-Dagblad na dan. Daarin neemt Bijman al sinds 2002 de burger bij de hand om hem op laagdrempelige wijze enige basiskennis over land- en tuinbouw mee te geven. Niet scherp, eerder speels en informatief.

In januari 2009 keerde ze terug als freelancejournalist. Met vaste en minder vaste schrijfp opdrachten van Nieuwe Oogst, Boerderij, de Bloemenkrant, HDC-Media en de Vereniging van Groothandelaren in Bloemen, is de orderportefeuille inmiddels al aardig gevuld. En er lijkt een grote, structurele klus vanuit het Productschap Tuinbouw aan te komen. Bijman: “Na een moeilijke periode leef ik weer en doe ik zonder sores mijn ding. Ik bedenk een onderwerp en zoek er mensen bij. Vervolgens ga je erheen voor je interview. Dan volgt het uitwerken en daarna de kick van de publicatie. Prachtig om te doen en ik krijg er nog voor betaald ook. Wat wil een mens nog meer?”

Jelle Feenstra

Ziezo.biz gaat concurreren

Eric de Lijster slaat nieuwe weg in met internetjournalistiek

Zeven jaar lang stond de website op een laag pitje. Nu waait er een frisse wind door Ziezo.biz. Met een nieuwe eigenaar en een nieuwe redacteur. Eric de Lijster gaat de website inhoud geven.

De nieuwe eigenaar van Ziezo.biz heeft meteen geïnvesteerd in een potige redacteur. Twaalf jaar heeft hij gewerkt bij het Agrarisch Dagblad, Nieuwe Oogst en Agrio. De hoofdredacteur zocht echter een nieuwe uitdaging. Binnen de agrarische journalistiek, maar buiten de bladen. Jazeker, ook Agrio investeert in internet. De prioriteit blijft bij de bladen, maar websites moeten de bladen gaan ondersteunen. Een goede ontwikkeling, vindt De Lijster. "Ik ben ook zeker niet uit onvrede opgestapt." Bij Ziezo.biz duikt hij echter meteen diep in het internet, zonder de last van enig tijdschrift. Aan hem de taak de website winstgevend te maken. "Als ik daar sturing aan mag geven, dan vind ik dat een hele uitdaging."

Kijkersvragen

De nieuwe eigenaar is Diensten Centrum Agrarische markten(DCA). Met Ziezo.biz wil DCA een breed publiek bereiken. En Ziezo.biz zit binnen DCA dicht bij de markt. Zo experimenteert de website sinds kort met de gesproken marktberichten van DCA. Voortaan zijn deze als filmpje te bekijken.

De bezoeker krijgt een mini-interview van maximaal 4 minuten. "Wellicht gaan we binnenkort ook kijkersvragen beantwoorden", oppert De Lijster. "Zoals Johan Derksen dat bij Voetbal International doet." Zo kan de kruisbestuiving tussen het markt bureau en de digitale nieuwsdienst mooie, onderscheidende elementen bieden. Uiteindelijk moet de hele website onderscheidend worden. DCA heeft de website al aardig opgepimpt. Het visuele aspect krijgt volop de aandacht, met foto's en film. En uiteindelijk krijgt ook de nieuwsvoorziening een heel eigen stijl.

"Het wordt een mengeling van opinie en

Eric de Lijster over internetjournalistiek: "De bezoekersaantallen geven exact aan wat de lezer wel en niet bevalt. Dat is wel eens confronterend."

feiten", zegt De Lijster. Hij noemt het 'nieuws met een bite.' Dus niet alleen columns en opinieberichten, maar ook intro's en fotobijschriften met een zwaar opiniërend karakter.

Visie

Welke kant het precies opgaat, is nog moeilijk te zeggen. "We hebben niet gekozen om vanuit een bepaalde visie ineens een nieuwe website te lanceren", verklaart de hoofdredacteur. "We hebben wel een visie, maar passen de website juist heel geleidelijk aan. Want we kunnen aan bezoekersaantallen exact aflezen wat de lezers wel en niet bevalt."

En dat is juist het mooie van internet. "Het is wel eens confronterend, maar het geeft een veel duidelijker beeld dan wanneer je elke week een aantal bladen rondstuurt waar je nauwelijks respons op ontvangt."

Behappen

Internet is snel. En met die korte nieuwsberichtjes ook erg oppervlakkig. Dat is vanuit journalistiek oogpunt een groot nadeel. Al voorziet De Lijster juist hier een mogelijkheid om zich te onderscheiden. "Wat mij betreft gaan we op termijn ook analyses, reportages, interviews en

achtergronden brengen", voorziet De Lijster. "Het moet dan wel blijken dat de bezoeker dat ook wil behappen."

Eric de Lijster hoeft de website niet helemaal in zijn eentje bij te houden. Hij doet het samen met de 22-jarige Daniëlle Ballast. "Zij is heel sterk in foto- en beeldbewerking", stelt De Lijster. "Dankzij haar kan ik me concentreren op het nieuws. En op de koers van Ziezo.biz."

Marc van der Sterren

COLOFON

Jelle Feenstra
p/a Nieuwe Oogst
Postbus 186
9200 AD Drachten
E: jfeenstra@ltonoord.nl
T: 088-8886611
M: 06-53165018

Bestuur

Hans Siemes (voorzitter)
T: 0316 - 265704
F: 0316 - 281900
E: Hanssiemes@planet.nl.

Realisatie

Marga van Haeringen
Opraappers Communicatie bv
E: info@opraappers.nl
T: 0314 - 340640

Stoelendans in Berlijn voor nieuwe landbouwcommissaris

Landbouwcommissaris Mariann Fischer Boel is er allerminst zeker van dat ze aan het eind van het jaar terugkeert in de Europese Commissie. Dat vertrouwde ze afgevaardigden van de IFAJ toe in apart gesprek dat zij in Berlijn met hen had.

Fischer Boel moet eerst thuis op het akkerbouwbedrijf aan de praat om te bezien of er een nieuwe periode als Europees Commissaris in zit. Dan moet ook de Deense regering nog akkoord gaan met haar kandidatuur. Als dat al gaat lukken, is het nog de vraag of ze opnieuw landbouw krijgt toebedeeld.

Achter de schermen draaien ondertussen verschillende kandidaten uit andere landen warm om op het Brusselse landbouwpluche terecht te komen. Daartoe behoort de voormalige Belgische premier Leterme, maar ook oud-landbouwminister Cees Veerman. Vorig jaar tijdens een andere IFAJ-bijeenkomst in Graz wist oud-landbouwcommissaris Franz Fischler te melden dat Cees Veerman in beeld is. Vier jaar geleden stond hij volgens Fischler (net

Of Mariann Fischer Boel eind dit jaar terugkeert als landbouwcommissaris is nog allerminst zeker.

als Veerman ook christen-democraat) ook al nadrukkelijk op de nominatie om de landbouwpost te bezetten, maar dat ging op het laatst niet door.

De VVD maakte er bij de kabinetsformatie een halszaak van om Neelie Kroes naar Brussel te krijgen. Premier Balkenende zwichtte voor die druk. Of Veerman een hernieuwde kans krijgt, is niet duidelijk. Het CDA, met landbouwminister Verburg voorop, houdt de kiezen stijf op elkaar.

Schelvis en gmo's

De samenstelling van de nieuwe Europese Commissie was een van de vele

onderwerpen die kort aan bod kwamen in het half uur dat Mariann Fischer Boel speciaal voor de IFAJ had uitgetrokken. Met zo'n internationaal gezelschap waren de onderwerpen zeer uiteenlopend van aard. Over het beperken van de vangst op schelvis en de gevolgen voor Polen, tot het toelaten van genetisch gemodificeerde rassen. "We moeten ons realiseren dat gmo's al lang in de EU in het voedsel zitten, doordat we ons vee soja en andere producten uit de VS en andere landen voeren, die genetisch gemodificeerd zijn. Nultolerantie is een illusie. GMO's zijn er al", stelde de Europees Commissaris, die zich ook uitsprak voor voortzetting van een landbouwbeleid na 2013, dat boeren inkomensbescherming biedt. "Er moet een vangnet zijn."

Zuivelinterventie

Tevoren had ze in een grote persconferentie zelf blijk gegeven van bescherming, door aan te kondigen dat Brussel de export-subsidies en de opkoop van melkpoeder en boter weer van stal haalt. Dit gebeurt om een verdere val van de melkprijs te stoppen.

Hans Siemes

Speciale Commissie IFAJ voor steun persvrijheid

De IFAJ heeft persvrijheid veel hoger op de agenda gezet. Voorheen besteedde de organisatie niet zoveel aandacht aan dat onderwerp. Na een interne discussie rond toelating van Rusland als lid van de internationale overkoepeling is persvrijheid nadrukkelijk in de schijnwerper komen te staan.

De IFAJ-afgevaardigden hebben in januari in Berlijn een aparte commissie ingesteld die zich nadrukkelijk met persvrijheid bezig houdt. Die commissie staat onder voorzitterschap van Hans Siemes uit Nederland. Ze gaat – samen met andere organisaties – activiteiten ontwikkelen om agrarische journalisten, die gebukt gaan onder censuur en persie, te ondersteunen. Ook wordt contact gezocht met organisaties van agrarische journalisten, die in landen

zonder persvrijheid opereren en die graag in vrijheid willen werken.

In Berlijn stelde de commissie vast dat er ook nog het nodige schort aan persvrijheid binnen de landen, die bij de IFAJ zijn aangesloten. Adverteerders bepalen wat er wel en niet geschreven wordt, overheden en organisaties oefenen druk uit. Met name in Oost Europese en Zuid Amerikaanse landen is dat het geval, maar ook in een land als Italië. De commissie gaat in kaart brengen hoe de situatie is.

Hongersnood China

Een van de eerste activiteiten rond persvrijheid was een workshop tijdens de Grüne Woche in Berlijn. De grote hongersnood in China, die aan miljoenen mensen het leven kostte, was nooit gebeurd als de pers in vrijheid over het falen van de Chinese landbouwpolitiek had kunnen

schrijven, gaf David Dadge het belang van persvrijheid aan.

De directeur van het Internationale Pers Instituut (IPI) in Wenen sprak over de mogelijkheden om journalisten in landen zonder persvrijheid te ondersteunen. Contact onderhouden, (juridische) ondersteuning en druk uitoefenen op regeringen, zijn volgens Dadge de beste activiteiten.

Het IPI heeft geen zicht op het aantal agrarische journalisten dat slachtoffer is van persie. Dat moeten er volgens Dadge vele zijn, want landbouw- en plattelandsjournalisten vormen de grootste groep juist in landen die de pers onderdrukken en censureren.

De NVLJ gebruikt de bevindingen van het IPI bij het beoordelen van de toelating van een nieuw land tot de organisatie.